

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
İQTİSADİYYAT NAZİRLİYİ YANINDA
DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİ

DVX-nin Tədris Mərkəzi

**Mövzu:- Əmək münasibətlərinin
nizamlanması və vergitutma məsələləri**

**Məruzəçi: Vergi inzibatçılığının tədrisi şöbəsinin
dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru-Zahir
Babayev**

Mündəricat

- ❖ Təlimçi barədə qısa məlumat. 3
- ❖ Təqdimatda müzakirə olunan istiqamətlər. 4
- ❖ Əmək münasibətlərinin xarakteri. 5
- ❖ Əmək münasibətləri ilə mülki hüquqi münasibətlər arasındakı fərq 6-17
- ❖ Əmək münasibətlərində vergitutma məsələləri 18

Zahir Babayev

Vergi inzibatçılığının tədrisi şöbəsinin dosenti,
kiçik vergi xidməti müşaviri

Təhsil

- Bakı Dövlət Universiteti, Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat
- Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Dövlət siyasəti
- AMEA Fəlsəfə və Hüquq İnstitutu, Beynəlxalq münasibətlər və beynəlxalq hüquq şöbəsi, aspirantura

İş təcrübəsi

- AMEA Fəlsəfə və Hüquq İnstitutu, Beynəlxalq münasibətlər və beynəlxalq hüquq şöbəsi, elmi işçi
- Vergi inzibatçılığının tədrisi şöbəsi, dosent

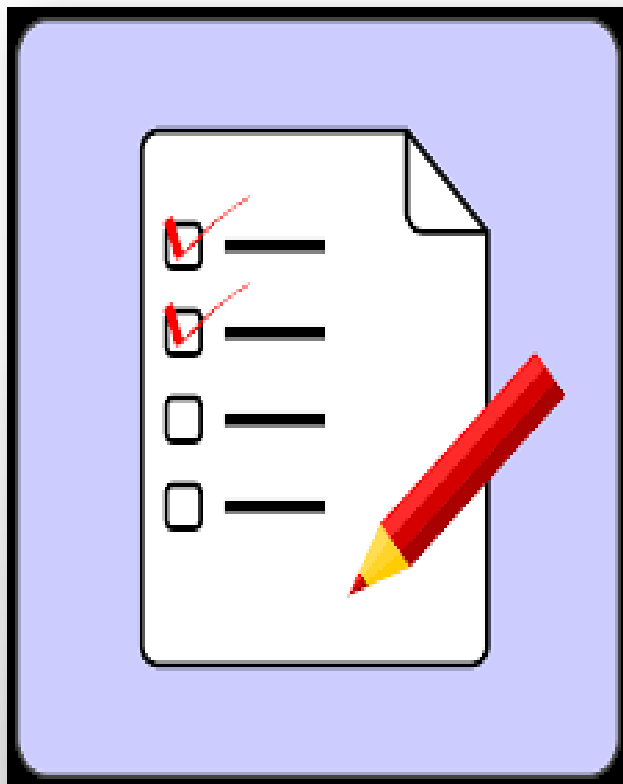
Pedaqoji fəaliyyət

- Bakı Dövlət Universiteti, Beynəlxalq hüquq və beynəlxalq münasibətlər fakültəsi
- Təfəkkür Universiteti, Hüquq fakültəsi

Təqdimatın əsas istiqamətləri

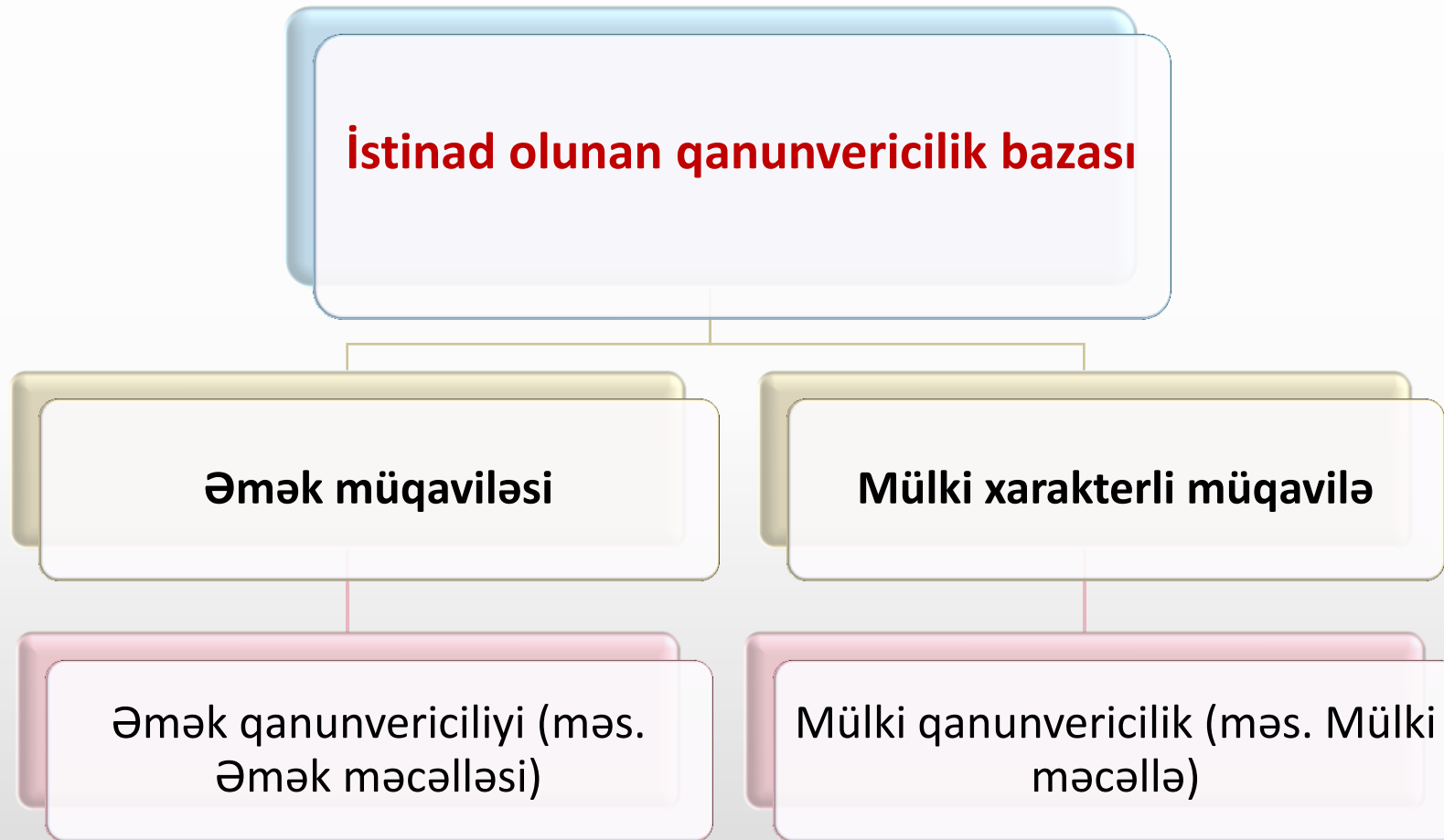
- ✓ Əmək münasibətlərinin xarakteri
- ✓ Əmək münasibətləri ilə mülki hüquqi münasibətlər arasındakı fərq
- ✓ Əmək münasibətlərinin rəsmiləşməsində istinad olunan qanunvericilik bazası
- ✓ Əmək münasibətlərində vergitutma məsələləri

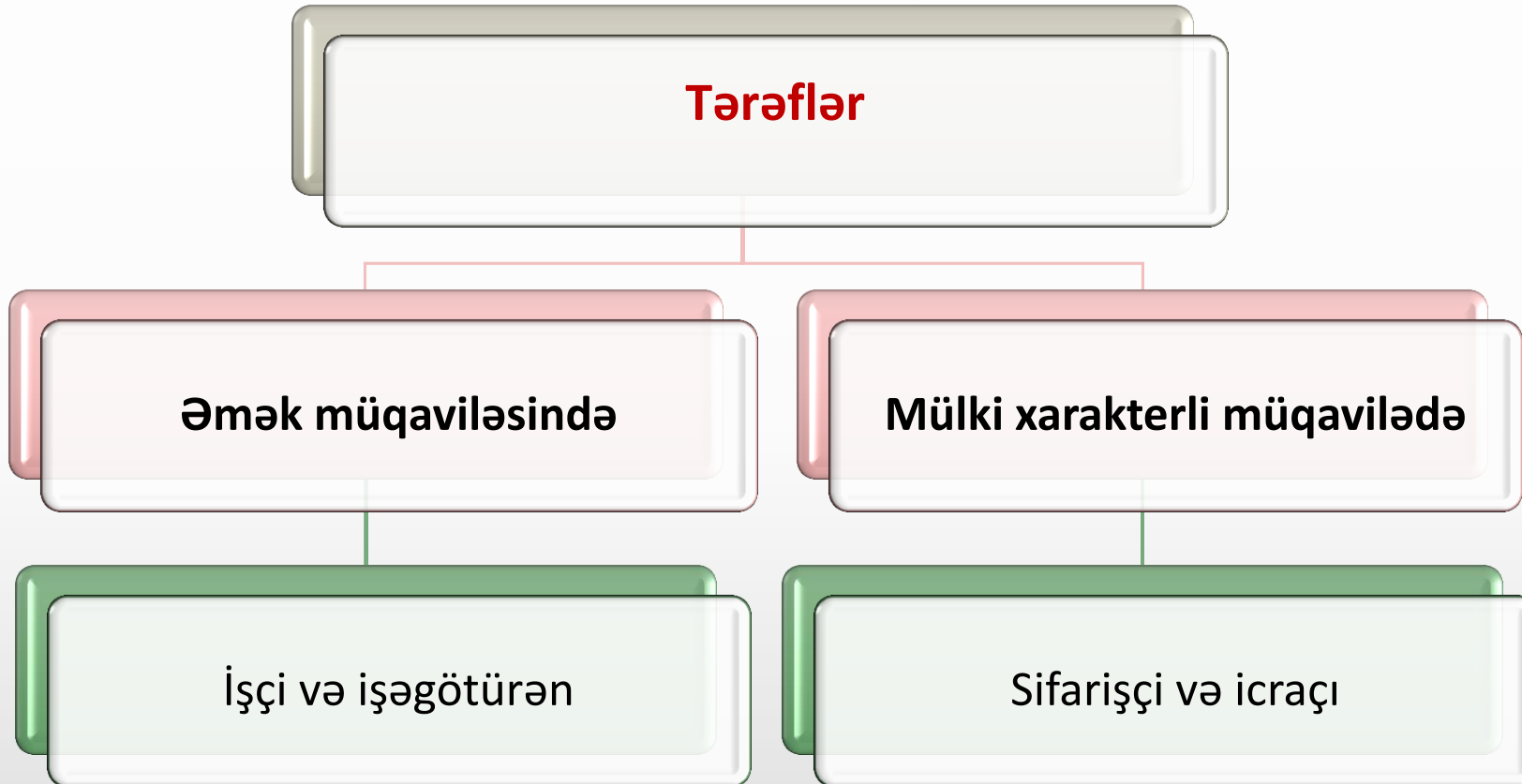

Əmək münasibətləri

Əmək qanunvericiliyində, kollektiv müqavilə və sazişlərdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərə uyğun olaraq Əmək Məcəlləsinin prinsiplərinə əsaslanan münasibətlərdir.

Münasibətlərin qurulması

Əmək müqaviləsində

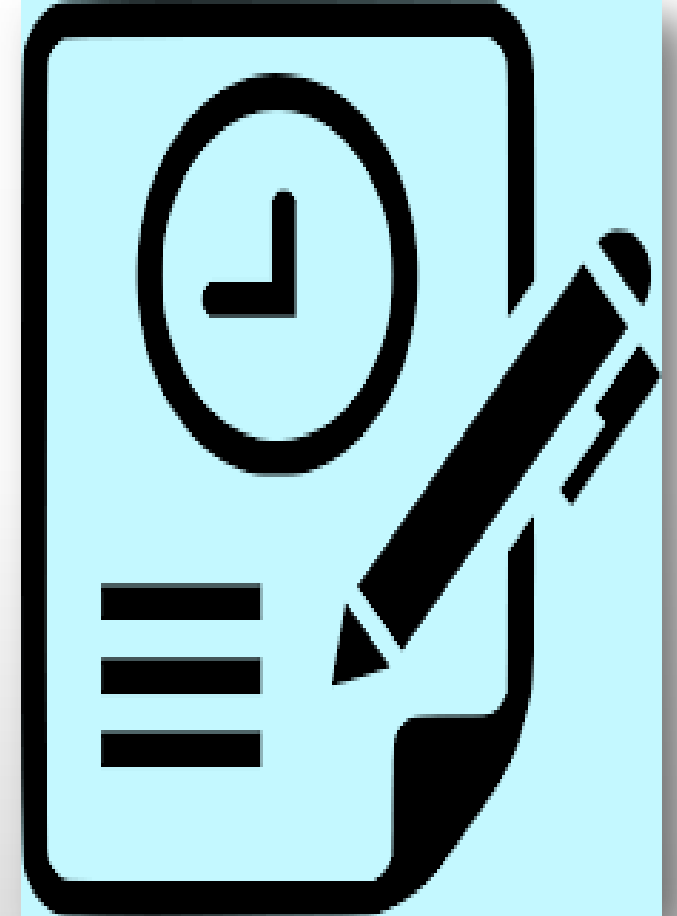
İşçi ilə işəgötürən arasında olan münasibətlər digər prinsiplərlə yanaşı tabeçilik prinsipinə əsaslanır

Mülki xarakterli müqavilədə

Tərəflərin müqavilə ilə müəyyən edilmiş öhdəliklərinə uyğun olaraq bərabərlik prinsipinə uyğun qurulur

İş vaxtı

Əmək müqaviləsi üzrə

İşçi əsas iş yeri üzrə müəyyən olunmuş iş vaxtından sonra həm əsas iş yerində, həm də əvəzçilik qaydasında əmək müqaviləsi bağlayaraq başqa iş yerlərində Əmək Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş iş vaxtı normasından artıq olmayan əmək fəaliyyəti ilə məşğul ola bilər

Mülki xarakterli müqavilə üzrə

Xidmət müqaviləsinin tərəfi olan şəxs isə eyni vaxtda imkanı çatdığı sayda sifarişçi ilə müqavilə bağlayaraq iş vaxtını özü tənzimləməklə müvafiq iş və xidmətləri həyata keçirə bilər

Təhlükəsiz və sağlam əmək şəraiti

Əmək müqaviləsi üzrə

işəgötürən işçiyə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada təhlükəsiz və sağlam əmək şəraiti yaratmalı olduğu halda

Mülki xarakterli müqavilə üzrə

mülki-hüquqi müqavilədə sifarişçinin üzərinə qanunvericiliklə belə bir öhdəlik qoyulmur

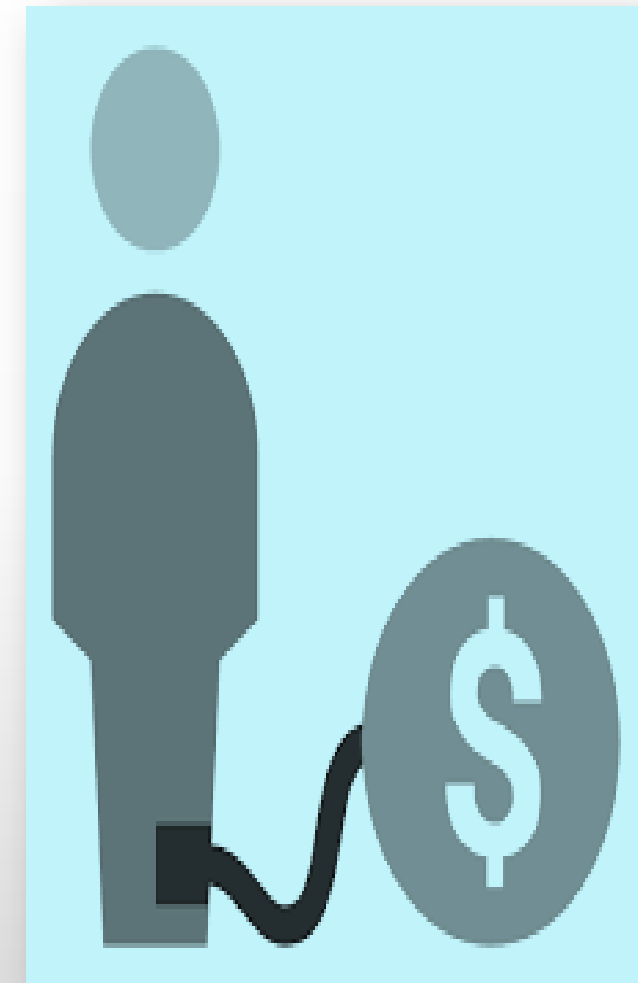
Dəymiş ziyana görə tam məbləğdə məsuliyyət

Əmək müqaviləsi üzrə

Əmək müqaviləsi ilə çalışan işçi ilə tam maddi məsuliyyət barəsində müqavilə bağlanmamışdırsa, işəgötürənə dəymiş ziyana görə işçi orta əmək haqqı məbləğində maddi məsuliyyət daşıyır

Mülki xarakterli müqavilə üzrə

Mülki-hüquqi müqavilələrdə isə icraçı müqavilədə başqa şərt nəzərdə tutulmamışdırsa dəymiş ziyana görə tam məbləğdə məsuliyyət daşıyır

Müqavilə üzrə vergi öhdəlikləri

Əmək müqaviləsi üzrə

İşçi üçün fiziki şəxslərdən gəlir vergisi işəgötürən tərəfindən Vergi Məcəlləsindən müəyyən edilmiş məbləğlərdə aylıq əmək haqqından asılı olaraq hesablanan gəlir vergisi kimi ödənilədiyi halda

Mülki xarakterli müqavilə üzrə

Verginin ödənilməsi fiziki şəxslərdən gəlir vergisi və ya sadələşdirilmiş vergi üzrə olan ödənişlər əsasında həyata keçirilir.

Sosial sığorta haqqları

Əmək müqaviləsi üzrə

işçi üçün sosial sığorta haqları işəgötürən tərəfindən əmək haqqı fondundan, işçiyə hesablanmış əmək haqqından ödənilirdiyi halda

Mülki xarakterli müqavilə üzrə

xidməti müqavilə üzrə işləyənlər üçün bu ödənişlər fərqlidir və yalnız sığortaedən qismində çıxış edən tərəfdən tutulur

Əmək müqaviləsinin rəsmiləşdirilməsinin üstünlükləri

Minimum əmək haqqı almaq hüququ

8 saatlıq iş hüququ

Əmək məzuniyyətindən istifadə hüququ

Peşə-əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta hüququ

Xəstəlik və işdən çıxma müavinətinin tam həcmdə alınması hüququ

Gələcəkdə layiqli əmək pensiyasının alınması imkanı

İpoteka və digər kreditləri almaq imkanı

Məhkəmədə hüquqların müdafiəsi

Əmək münasibətlərində vergitutma məsələləri

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada əmək müqaviləsi (kontraktı) hüquqi qüvvəyə minmədən işəgötürən tərəfindən fiziki şəxslərin hər hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsi yolu ilə onların gəlirlərinin gizlədilməsinə (azaldılmasına) şərait yaradılma

Əmək Məcəlləsinin şamil edilmədiyi şəxslər

- ✓ hərbi qulluqçulara;
- ✓ məhkəmə hakimlərinə;
- ✓ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin deputatlarına və bələdiyyələrə seçilmiş şəxslərə;
- ✓ xarici ölkənin hüquqi şəxsi ilə həmin ölkədə əmək müqaviləsi bağlayıb əmək funksiyasını Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müəssisədə (filialda, nümayəndəlikdə) yerinə yetirən əcnəbilərə;
- ✓ **podrat, tapşırıq, komisyon, müəlliflik və başqa mülki-hüquqi müqavilələr üzrə işləri yerinə yetirən şəxslərə.**

Ədəbiyyat siyahısı

- Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsi
- Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi
- Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi
- Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi

Diqqətinizə görə təşəkkürlər!

AZ1073, Azərbaycan, Bakı,
Landau küçəsi, 16

Tel.: +994 12 403 89 70

Faks: +994 12 403 89 71

E-poçt: office@taxes.gov.az

www.taxes.gov.az

